

Asia: VN/18750/2022

Hallituksen esitys kotoutumisen edistämisestä annetun lain ja kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain muuttamisesta (tilapäinen suojelu)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain ja kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain muuttamisesta. Esityksen pääasiallinen tarkoitus on mahdollistaa valtion korvausten maksaminen kunnille ja hyvinvointialueille palveluiden järjestämisestä niille tilapäistä suojelua saaville, joille on myönnetty kotikunta.

EK tukee esitystä, jolla turvataan tilapäistä suojelua saavien palveluiden jatkuvuus ja asumisen järjestäminen tilanteessa, jossa edelleen jatkuvat sotatoimet estävät turvallisen paluun Ukrainaan. Muutokset mahdollistavat palveluiden järjestämisen ja kuntaan osoittamisen myös tilapäistä suojelua saaville. Pidämme myönteisenä sitä, että kunnat voivat näin järjestää asumisen monipuolisemmin kuin Maahanmuuttoviraston kanssa luotu malli on mahdollistanut.

Esityksellä ei muuteta etuuslainsäädäntöä, mutta kotikunnan saamisella on vaikutuksia maksettaviin etuuksiin sekä TE-palveluiden käyttöön, jotka osin kuvataan esityksessä. Saadessaan kotikunnan tilapäistä suojelua saava siirtyy vastaanottojärjestelmästä Kelan asiakkaaksi ja rahaetus vaihtuu vastaanottorahasta toimeentulotueksi. Tilapäisen oleskeluluvan haltija ei ole oikeutettu työmarkkinatukeen. Myös toimeentulotuen saaminen edellyttää lähtökohtaisesti sitä, että hakija on työnhakijana TE-toimistossa. Nyt ukrainalaisista vain pieni osa on rekisteröitynyt työnhakijaksi. Tämä saattaa hyvinkin lisätä työmäärää kunnissa ja TE-toimistoissa, joissa ukrainalaisille laaditaan kotoutumis- tai työllistymissuunnitelmat.

Mikäli esityksen arvio kotikuntaa hakevien määrästä (18 667) toteutuu, lisää se vastaavasti työmäärää Digi- ja väestötietovirastossa. Vaikka kotikunnan myöntäminen on sinänsä yksinkertainen toimenpide, edellyttää jokainen hakemus henkilökohtaista käyntiä virastossa.

Räsänen Mikko
Elinkeinoelämän keskusliitto EK